

[Handelsministeren.]

at det vil være langt lettere at gaa fra Guldbarrer over til Guldmønt, end det vil være, naar man er gaaet over til Guldmønt, at vandre tilbage til Guldbarrer, og jeg tror, vi staar os ved ikke at gøre Skridtet til den ene Side for derefter at blive udsat for paa et andet Tidspunkt at skulle gøre det til den anden Side igen.

Yderligere Grunde for Forslaget vil jeg være villig til at give i det Udvalg, som jeg nu forstaar vil blive nedsat, og selvfølgelig haaber jeg, at Udvalgsbehandlingen maa blive kort, saaledes at vi hurtig kan faa Forslaget færdigbehandlet baade i dette og det andet høje Ting.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

[Trier: Jeg tillader] mig at foreslaa, at Lovforslaget henvises til et Udvalg paa 15 Medlemmer.

Uden Forhandling eller Afstemning vedtoges dette Forslag.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Rigsdagsbeslutning om Danmarks Tiltrædelse af den paa Folkeforbundets 9de Forsamling i Genève den 26. September 1928 vedtagne Generalakt angaaende fredelig Bilæggelse af mellemfolkelige Tvistigheder.

(Forslaget til Rigsdagsbeslutning findes i Tillæg A. Sp. 3073).

Sagen sættes til Forhandling.

Udenrigsministeren (P. Munch): Den Gang Folkeforbundet blev til, for henvend 10 Aar siden, var der meget stærke Krav fremme om, at der i selve Folkeforbundspagten skulde gennemføres en almen Regel om tvungen Voldgift til Afgørelse af alle Stridigheder, som ikke kunde løses ved Forhandling eller ved Mægling, og dette Ønske blev under Forhandlingerne i Paris meget stærkt understreget fra de nordiske Landes Side. Det kunde imidlertid den Gang ikke gennemføres. Man kom lige fra Krigen; fra mange Sider var der Tvivl med Hensyn til et saa vidtgaaende Kravs

Gennemførelse, og ikke mindst var dette jo paa det Tidspunkt ikke foreneligt med det britiske Riges Politik. Kravet blev igen ivrigt drøftet, før Reglerne om den faste Voldgiftsdomstol formedes i 1920, men ogsaa den Gang strandede dets Gennemførelse paa de toneangivende Magters Holdning, navnlig Englands. Forholdet blev imidlertid det, at man i Statutterne for den faste Domstol optog Bestemmelser om, at de Stater, som ønskede det, kunde ved en særlig Erklæring give Tilsagn om, at alle Retsstridigheder af dem skulde søges afgjort ad Voldgiftens Vej og saaledes komme ind under en virkelig retslig Afgørelse.

Denne saakaldte fakultative Klausul i Voldgiftsdomstolens Statutter blev efterhaanden underskrevet af en Række af Folkeforbundets Medlemsstater, men adskillige stod tilbage, og blandt dem nogle af de mægtigste. I Aar skete der imidlertid i denne Henseende en afgørende Svingning i det engelske Riges Politik. Den engelske Førsteminister, Mac Donald, erklærede straks ved Forhandlingernes Begyndelse, at han maatte kendetegne og haabede med Rette at kunne kendetegne denne Forsamling som den fakultative Klausuls Forsamling, saaledes at den skulde bringe det store Fremskridt, at der naaedes en almindelig Tilslutning dertil, og derefter afgav den ene Stat efter den anden Erklæring om, at de vilde kunne slutte sig til disse Bestemmelser i Fremtiden, eller rettere sagt, at de paa-gældende Staters Regeringer vilde forelægge deres Rigsdage Forslag derom. Det gjaldt altsaa England, det gjaldt de andre Stater indenfor det engelske Verdensrige, og man kan formentlig regne med, at denne Beslutning for Englands Vedkommende i Løbet af meget kort Tid vil blive ført ud i Livet.

Tilbage stod imidlertid og staar endnu i dette Øjeblik de saakaldte Interessestridigheder, den Art Stridigheder, som, naar det gælder Forholdet mellem Arbejder og Arbejdsgiver, ikke gaar til den faste Voldgiftsret, men derimod til Forligsmanden. For deres Vedkommende findes der en Række Stater imellem særlige Voldgiftsaftaler, men der findes ikke nogen samlet international Regel. Et Forsøg paa at skabe en saadan er imidlertid gjort ved den saakaldte Generalakt af 1928, som nu foreligger til Bekræftelse her. Den gaar ud paa, at alle Tvistigheder skal gaa til et Forligsnævn, der er sammensat saaledes, at hver af Parterne udnævner 1 Medlem, medens de 3 andre udnævnes efter Overenskomst. Lykkes Be-